

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 3Em/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115220876
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Róbert Bardáč PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:1115220876.3

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v právnej veci výkonu rozhodnutia vo veci maloletého dieťaťa: Alexander C. O., nar. XX. mája XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, o návrhu oprávneného: O. C. Y., nar. XX. marca XXXX, bytom X T. O., K., W XR, W. of C., právne zastúpený: ZVONČEKOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Trenčianska 6, Bratislava, proti povinnej: X. O., nar. XX. decembra XXXX, bytom Y. 3, J., právne zastúpená: JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, za účasti: Okresná prokuratúra Bratislava I so sídlom Kvetná 13, Bratislava, o výkon rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 16. februára 2015, č. k. 3P/75/2012-1042, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2015, č. k. 11CoP/456/2015-1438, o zastavení konania o výkone rozhodnutia, takto

rozhodol:

- I. Konanie o výkone rozhodnutia sa zastavuje, pretože výkon rozhodnutia je neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Oprávnený ako otec maloletého sa návrhom doručeným súdu dňa 4. augusta 2015 domáhal výkonu rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 16. februára 2015, č. k. 3P/75/2012-1042 (ďalej len „exekučný titul“) v časti, v ktorej súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu v párnom kalendárnom týždni v mesiaci v čase od 9.00 h do 15.00 h a každú nedeľu v párnom kalendárnom týždni v mesiaci v čase od 9.00 h do 15.00 h, kedy si dieťa prevezme v určenom čase v mieste bydliska matky, kde ho aj po skončení styku odovzdá. Matke súd uložil povinnosť dieťa na styk s otcom náležite pripraviť. Výrok o úprave styku oprávneného s maloletým vyhlásil súd za predbežne vykonateľný.

2. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu, ako aj spisu tunajšieho súdu so sp. zn. 3P/159/2015 dospel k záveru, že od vydania uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 20. júna 2017, č. k. 21CoE/229/2017-237, ktorého závermi je inak súd viazaný, došlo medzičasom k takej zmene okolností, že už nie je namieste výkon rozhodnutia nariadiť alebo návrh zamietnuť, ale konanie o výkone rozhodnutia zastaviť.

3. Podľa § 390 písm. c) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.

4. Podľa § 392 CMP všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, ustanoví podrobnosti o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých.

5. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „vyhláška č. 207/2016

Z. z.“) súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

6. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého.

7. Po začatí konania o výkone rozhodnutia je súd podľa § 392 CMP v spojení s § 3 ods. 1 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. povinný zisťovať, či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Podľa názoru súdu o takéto dôvody v danom prípade ide. Súd pritom vychádza z úpravy § 3 ods. 2 vyhlášky č. 207/2016 Z. z., podľa ktorej je potrebné ospravedlniteľné dôvody posudzovať aj z hľadiska toho, ako sa správa oprávnený pri realizácii práv vyplývajúcich z exekučného titulu.

8. Úprava styku upravená exekučným titulom bola vykonaná pred viac ako 7 rokmi, keď mal maloletý takmer 4 roky, aktuálne má takmer 11 rokov. Z úradnej činnosti súdu je známe, že na návrh otca prebieha na tunajšom súde konanie pod sp. zn. 3P/159/2015, v ktorom bolo rozsudkom z 21. novembra 2018, č. k. 3P/159/2015-2160 (č. l. 447 spisu), rozhodnuté o zmene úpravy styku a styk maloletého s oprávneným nebol upravený (vec je v štádiu odvolacieho konania). Skutočnosti zistené súdom v uvedenom konaní, na ktoré poukazovala aj povinná v podaní z 11. septembra 2019 (č. l. 440 spisu) pritom zakladajú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré nemožno výkon rozhodnutia vykonať.

9. Z odôvodnenia exekučného titulu vyplýva, že súd už pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z predpokladu, že oprávnený bude za maloletým za účelom realizácie styku, určeného súdnym rozhodnutím, cestovať na územie Slovenskej republiky. Tento predpoklad sa nenaplnil. Oprávnený v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/159/2015 tvrdil, že nemôže pricestovať na územie Slovenskej republiky, pretože má obavy o svoju bezpečnosť, čo spájal nielen s konaním povinnej, ale aj konaním polície Slovenskej republiky, ktorá mala vykonávať činnosť smerujúcu k jeho zadržaniu na území Slovenskej republiky. Preto sa ani nezúčastňoval pojednávaní. Obavy o bezpečnosť oprávneného sa ale nepreukázali a preto nešlo o skutočné, ale len domnelé dôvody, ktoré mali ospravedlňovať trvalý nezáujem oprávneného pricestovať na územie Slovenskej republiky.

10. Korešponduje to aj s obsahom výpovede oprávneného, ktorá bola vykonaná 16. marca 2017 prostredníctvom Najvyššieho súdu W. of C. ako dožiadaného súdu, z ktorej vyplýva, že oprávnený žije na W. of C.. Uviedol, že rozhodnutie o úprave styku bolo pre neho od začiatku neudržateľným, pretože je spojené s časovo a finančne náročným cestovaním a pobytom v hoteloch a náklady naň ročne podľa neho predstavujú sumu XX.XXX €. Letové

3 3Em/1/20151

spojenie z W. of C. je zložitý, spojený s viacerými prestupmi. Oprávnený maloletého videl naposledy 30. mája 2015, ďalší deň mu to povinná neumožnila. Styk s maloletým oprávnený prestal realizovať z dôvodu falošných obvinení zo strany povinnej, z dôvodu ktorých nemôže cestovať na Slovensko. Oprávnený poukazoval na to, že povinná sa spolčila s ľuďmi, ktorí mu hrozia fyzickým násilím a pokúšali sa vydierať spoločnosť, v ktorej otec pracuje. Obáva sa preto o svoj život a život maloletého. Vedenie spoločnosti, pre ktorú pracuje, mu zakázalo cestovať na Slovensko v dôsledku nebezpečenstva a vyhrožok, nakoľko je pre danú spoločnosť „nenahraditeľný“. Cestovať na Slovensko mu zakázala aj snúbenica a zvyšok rodiny v dôsledku veľkého rizika, ktoré mu hrozí.

11. Napokon, to sa zhoduje aj s výpoveďou povinnej na pojednávaní konanej vo veci vedenej pod sp. zn. 3P/159/2015 dňa 12. júna 2017, ktorá, okrem iného, uviedla, že styku otca s maloletým nebráni, je to však povinný, ktorý styk s maloletým nerealizuje, napriek tomu, že má styk upravený súdnym rozhodnutím. Maloletého oprávnený videl v máji 2015, kedy naposledy pricestoval na Slovensko. Vzhľadom na absenciu osobného kontaktu otca s maloletým nemá maloletý vybudované k oprávnenému žiadne citové väzby, a to aj napriek tomu, že povinná maloletého vedie k rešpektovaniu povinného ako otca, no prítomnosť povinného v živote dieťaťa nahradiť nemôže. Povinná oprávneného opakovane pozvala na Slovensko za účelom návštevy maloletého. Uvedené výpovede sú použiteľné aj v danej veci s ohľadom na závery súdnej praxe, pretože zachytenie výpovede do zápisnice v inom súdnom konaní, nezabavuje výpoveď svedka jej procesného charakteru ako samostatného dôkazného prostriedku, ani ho fundamentálne nemení (R 61/2021, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. marca 2021, sp. zn. 5Obdo/51/2020).

12. Skutočný záujem rodiča o dieťa je potrebné vnímať a posudzovať bezprostredne v súvislosti s každodennými skutkami rodiča, ktorými sa podieľa na živote dieťaťa, a to okrem osobnej starostlivosti (ktorú otec objektívne nemá možnosť vykonávať) aj stretávaním sa s dieťaťom, ktorému je rodič,

sledujúci záujem dieťaťa, ochotný podriaadiť všetko ostatné, ako aj zabezpečením každodenných materiálnych potrieb dieťaťa nevyhnutných pre jeho zdravý rast a vývoj. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v danej veci nejde o takýto prípad.

13. V skratke, oprávnený nemá záujem na územie Slovenskej republiky pricestovať, aby mohol maloletého prevziať v určenom čase v mieste bydliska matky, kde ho aj po skončení styku odovzdá, hoci mu reálne žiadna hrozba nehrozí a ide z jeho strany len o účelovú argumentáciu. Oprávnený neprejavuje žiaden záujem o využívanie upraveného styku (odhliadnuc od záujmu, ktorý prezentuje oprávnený v podaniach). Vzhľadom na obmedzenia, ktoré mu dala jeho snúbenica, resp. spoločnosť, pre ktorú pracuje, je zrejmé, že ho ani nebude možné vykonať a na územie Slovenskej republiky nepricestuje. Tiež sa zo správania oprávneného nejaví, že by sa o akýkoľvek styk v zmysle exekučného titulu pokúsil. Inými slovami, oprávnený sa sám a dobrovoľne rozhodol nevyužívať styk upravený súdnym rozhodnutím, k čomu dospel v rámci zistení súd konajúci v konaní so sp. zn. 3P/159/2015. Došlo touto nečinnosťou k situácii, kedy vzťah medzi oprávneným a maloletým je prakticky neexistujúci, čo je spôsobené fyzickou neprítomnosťou oprávneného od narodenia dieťaťa až na krátke časové úseky v rozsahu niekoľko týždňov, ako to bolo v 11/2013, následne v 04 a 05/2014 a opäť v 04 alebo 05/2015. Aj to viedlo napokon súd k tomu, že rozhodol, že ďalší styk maloletého s oprávneným nebude upravený (vec ale nie je právoplatne skončená).

14. Uvedené skutočnosti, aj keď sú zistené v inom súdnom konaní, sú priamo relevantné pre posúdenie otázky, či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré nie je možné pristúpiť k výkonu rozhodnutia v zmysle § 3 ods. 2 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. v spojení s § 392 CMP.

4 3Em/1/20151

Ide pritom o skutočnosti, ktoré v čase rozhodovania odvolacieho súdu pri vydaní uznesenia z 20. júna 2017, č. k. 21CoE/229/2017-237, ešte známe neboli.

15. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, dohovor a judikatúra naň sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave ústavy, a tým normujú rámec, ktorý tieto orgány v konkrétnom prípade nemôžu prekročiť (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 36/02). Do rámca ústavných záruk týchto práv a slobôd treba teda zahrnúť aj záruky poskytované dohovorom, tak ako ich vykladá a uplatňuje Európsky súd pre ľudské práva (napr. I. ÚS 239/04). Vyššie uvedené závery (ods. 8 až 12) preto posúdil súd s poukazom na čl. 2 ods. 1 CMP aj v kontexte čl. 8 Dohovoru.

16. Podľa ESLP základným cieľom čl. 8 Dohovoru je, okrem potreby primárne chrániť jednotlivca pred svojvoľným konaním verejných orgánov, aj zabezpečiť pozitívne povinnosti štátu spojené s efektívnym „rešpektovaním“ rodinného života. Z čl. 8 Dohovoru vyplýva pre vnútroštátne orgány záväzok konať tak, aby umožnili rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puta. Mali by prijať všetky vhodné opatrenia, ktoré od nich možno vzhľadom na okolnosti toho ktorého prípadu rozumne požadovať za účelom umožnenia styku rodiča s dieťaťom (napr. L. proti V., rozsudok z 27. júna 2000, ods. 128).

17. Povinnosť štátnych orgánov prijať také opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, ktorí nežijú spoločne, však nie je absolútna a porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb predstavujú dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť použiť donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená; musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva čl. 8 Dohovoru. Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča (E. proti V. republike, rozsudok z 29. 6. 2004, ods. 118; G. proti V. republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 109). Skutočnosť, že rodičia nespolupracujú však nezabavuje vnútroštátne orgány povinnosti prijať všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia (stretnutia u psychológa, asistovaný styk v špecializovanom zariadení a pod.) na to, aby boli udržané rodinné putá (napr. O. proti V. republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 56). Ak dieťa vyslovene styk odmieta (napr. v prípadoch, ak je odmietanie rodiča dieťaťom zapríčinené správaním tohto rodiča) je podľa ESLP použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (napr. T. proti V. republike, rozhodnutie z 28. marca 2006). ESLP opakovane konštatoval, že čl. 8 Dohovoru v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa (napr. V. proti V. republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 96).

18. Súdu sa javí, že o taký prípad ide v danej veci. Vo všeobecnosti by bolo dôvodné, aby súd účastníkov smeroval k nariadeniu výkonu rozhodnutia, ktoré by malo slúžiť umožneniu styku povinného s maloletým. Ako vyplýva z citovanej judikatúry ESLP, tento postup má mieste len vtedy, ak sa umožní rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puta. Puto medzi oprávneným a povinným je v danom prípade

len formálne, nejde o skutočné puto, ktoré nikdy reálne vytvorené nebolo. Súd má za preukázané, že styk sa v zmysle úpravy nerealizuje od roku 2015, existuje len vo formálnej rovine, povinný na Slovensko nedochádza, sám deklaroval, že nepricestuje a svojim prístupom dáva najavo, že v skutočnosti o styk záujem nemá (ak odhliadne súd od formálnej stránky, že otec podal návrh na výkon rozhodnutia). Za týchto okolností preto vykonanie opatrení v prospech realizácie a výkonu rozhodnutia

5 3Em/1/20151

nezakladá, v súlade s citovanou judikatúrou ESLP, absolútnu povinnosť štátu tieto opatrenia vykonať a spolupráca zúčastnených predstavuje dôležitý faktor. Ak teda v danom prípade je preukázané, že oprávnený nespolupracuje, nie je ochotný pricestovať a za ostatných 6 rokov ani nepricestoval ani raz po účelovými dôvodmi, pričom ani spoluprácu maloletého nemožno v žiadnom prípade očakávať, ide o okolnosť, ktorá štát zbavuje vyvíjať snahu alebo vynucovať účasť maloletého na opatreniach, ktoré budú viesť k obnoveniu kontaktu maloletých s oprávneným, resp. dôjde priamo k ohrozeniu jeho psychického, či fyzického zdravia (cit. rozsudok V., ods. 96).

19. Oprávnený pri podaní návrhu zrejme mal snahu realizovať styk, ale uplynutím času je zrejmé, že ide už len o zotrúvanie na formálnej rovine jeho výkonu a z konania, resp. nekonania oprávneného nevyplýva žiadna skutočná snaha alebo skutočný záujem. Nadväzujúc na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že je potrebné konanie o výkone rozhodnutia zastaviť podľa § 390 písm. c) CMP, pretože vyššie opísané ospravedliteľné dôvody, pre ktoré nie je dôvodné exekučný titul vykonať zakladajú iné dôvody, pre ktoré nie je možné exekučný titul vykonať.

20. Podľa § 391 CMP o náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.

21. Podľa § 373 CMP na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách konania o výkone rozhodnutia rozhodol súd podľa § 391 CMP v spojení s § 373 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava I do 15 dní odo dňa jeho doručenia. V odvolaní sa okrem toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (vrátane uvedenia spisovej značky konania), čo sa ním sleduje, a podpisu uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.